

STENOGRAMA
ședinței solemne a Senatului din 17 iunie 2024

SUMAR

1.	Sesiunea solemnă a Senatului consacrată aniversării a 160 de ani de la constituirea Senatului României.	2

STENOGRAMA

ședinței solemne a Senatului din 17 iunie 2024

Ședința a început la ora 15.02.

Lucrările ședinței au fost conduse de domnul Nicolae-Ionel Ciucă, președintele Senatului, asistat de domnul Marius Humelnicu și doamna Roberta-Alma Anastase, secretari ai Senatului.

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Excelențele Voastre,

Distinși invitați,

Doamnelor și domnilor senatori,

Declar deschisă sesiunea solemnă consacrată aniversării a 160 de ani de la atestarea Senatului României și de la instituționalizarea sistemului parlamentar bicameral.

Vă invit să ascultăm imnul național al României, în interpretarea Corului Național de Camera „Madrigal – Marin Constantin”.

(Se intonează imnul național al României.)

Suntem onorați că ați fost prezenți aici, în sala de plen a Senatului, și vă mulțumim că ne-ați oferit acest moment deosebit. *(Aplauze.)*

Doamnelor și domnilor senatori,

Distinși invitați,

Suntem onorați să salutăm prezența la balconul oficial al sălii de plen a Senatului a delegației Comisiei de politică externă și integrare europeană din Parlamentul Republicii Moldova, condusă de doamna Ina Coșeru, președinta comisiei, aflată în vizită în România la invitația Comisiei pentru politică externă din Senatul României.

Vă mulțumim de prezență. *(Aplauze.)*

În continuare, vă invit să urmărim proiecția unui film documentar despre istoria Senatului României.

(Se proiectează un film documentar.)

Vă rog să-mi permiteți să adresez distinsei audiențe un cuvânt de deschidere.

Excelențele Voastre,

Doamnelor și domnilor senatori,

Distinși invitați,

Sărbătorim astăzi 160 de ani de la înființarea uneia dintre cele mai importante instituții ale democrației noastre constituționale – Senatul. Acest eveniment este un bun prilej pentru a ne gândi la

viitorul nostru prin intermediul trecutului nostru. Totodată, este un bun prilej să afirmăm care sunt valorile noastre fundamentale și scopul tuturor acțiunilor noastre.

Astăzi nu sărbătorim doar înființarea Camerei superioare a Parlamentului României, Corpul Ponderator. Astăzi nu sărbătorim doar o serie de competențe constituționale, instituții sau structuri administrative. Astăzi sărbătorim apartenența României la o tradiție democratică europeană și o identitate națională care se bazează pe principiul pluralismului politic și exercițiul echilibrat al puterii politice. Sărbătorind 160 de ani de la înființarea Senatului, sărbătorim democrația reprezentativă și dezvoltarea statului român modern.

Doamnelor și domnilor,

Senatul a fost înființat odată cu nașterea oficială și consolidarea statului național român în urma Unirii Principatelor. Senatul este, așadar, expresia unei identități naționale.

Prin referendumul din 1864, a fost validat Statutul dezvoltător al Convenției de la Paris, care stabilea un parlament bicameral pentru noul stat. Lua naștere atunci Corpul Ponderator – Camera superioară a Parlamentului, alături de Adunarea Electivă – Camera Deputaților de astăzi.

Prin Constituția din 1866, Senatul a devenit un organ ales pe bază de vot cenșitar, dar avea în competența sa și o serie de membri de drept. Prin Constituția din 1923, a fost definitivată unitatea statului național român și cele două Camere ale Parlamentului au devenit organe reprezentative, alese prin vot universal.

Instaurarea regimului comunist a condus la desființarea Senatului și modificarea ordinii constituționale și democratice a României. Parlamentul bicameral a fost înlocuit de Adunarea Națională. Abia în 1990, după Revoluția din Decembrie 1989, odată cu reinstaurarea regimului democratic, Senatul a fost reînființat și, ulterior, integrat definitiv în noua ordine constituțională.

Senatul este, așadar, nu doar expresia unei identități naționale, ci și expresia unei tradiții democratice.

Doamnelor și domnilor,

O democrație este puternică pe cât de puternic este Parlamentul său reprezentativ, iar un parlament puternic este un parlament care își realizează în mod efectiv funcțiile sale principale: reprezentarea unei națiuni independente, dezbateră liberă între putere și opoziție a temelor majore pentru societate, legiferarea coerentă și predictibilă, dar mai ales controlul democratic efectiv asupra activității Executivului.

Totodată, un parlament puternic este un parlament care se bucură de încrederea oamenilor. Încrederea oamenilor este fundamentul care determină stabilitatea regimului politic. Din păcate, trecem printr-un context în care valorile democrației constituționale, valorile lumii libere sunt puse în pericol. Acest pericol, real și actual, rezultă din acțiuni destabilizatoare din exterior și, cel mai periculos, din interior. Asistăm la o consolidare și la o creștere a mișcărilor politice de tip extremist și populist peste tot în lumea liberă, care încearcă în mod sistematic să conteste ordinea democratică, fundamentată pe

valorile pluralismului, libertății individuale și echilibrului puterilor în stat. Toate aceste acțiuni au menirea să submineze încrederea oamenilor în regimul democratic și, pe cale de consecință, în instituțiile democrației.

Acesta este motivul pentru care avem nevoie, mai mult ca oricând, de lideri politici responsabili, echilibrați și capabili să înțeleagă pericolul care ne amenință. De aceea, scopul nostru nu poate să fie decât unul singur: să garantăm stabilitatea și să asigurăm dezvoltarea regimului democratic. Regimul democratic este singura garanție reală pentru libertatea noastră ca indivizi și pentru identitatea noastră ca națiune europeană. Pentru a face acest lucru trebuie să avem curajul să luăm acele decizii care protejează și promovează interesele noastre, care garantează și întăresc apartenența noastră la valorile lumii occidentale. Acestea sunt mizele României ca stat membru al Alianței Nord-Atlantice și al Uniunii Europene, acestea sunt mizele societății noastre libere și aceasta este misiunea celui care primește onoarea de a conduce vremelnic destinele acestei țări.

Doamnelor și domnilor,

La moment festiv, în calitate de președinte al Senatului, vreau să mulțumesc tuturor celor care, prin munca lor, participă zi de zi la îndeplinirea activității parlamentare. Senatul este un spațiu al dezbaterii libere, un spațiu în care se construiesc, se verifică și se dezvoltă marile decizii care stabilesc un curs al istoriei noastre viitoare. Trebuie să găsim în noi puterea de a continua, puterea de a înțelege riscurile și oportunitățile pe care le avem, precum și puterea de a ne asuma până la capăt o misiune de onoare: protejarea românilor și susținerea lor oriunde s-ar afla în această lume. Fie că trăiesc în țară, fie că trăiesc în străinătate, Senatul României și, implicit, Parlamentul României îi reprezintă pe toți în egală măsură. Avem obligația morală să cunoaștem și să înțelegem exact care sunt nevoile românilor, să înțelegem realitatea complexă în care trăim, să ne respectăm angajamentele față de partenerii noștri și să ne promovăm interesele noastre ca națiune.

În încheiere, pentru a întări toate cele expuse anterior, vreau să citez din primul discurs ținut în cadrul Senatului acum 160 de ani. Este vorba despre discursul inaugural, susținut chiar de domnitorul Alexandru Ioan Cuza. El a spus primilor aleși următoarele:

„Apucați-vă serios de lucru! În cercetarea legilor ce vi se vor prezenta, să puneți acea realitate care decurge din tăria convingerilor. Căci tăria convingerilor dă putere pentru consiliere și dovedește, cu atât mai multă credință, și patriotismul cetățeanului.”

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Invit la tribună pe domnul Alfred Simonis, președintele interimar al Camerei Deputaților.

Domnul Alfred-Robert Simonis:

Domnule președinte,

Distinse doamne și distinși domni senatori,

Onorați invitați,

Ne aflăm astăzi într-un moment important pentru istoria noastră națională, celebrând 160 de ani de la înființarea Senatului României. Astăzi privim cu respect la trecutul nostru și suntem conștienți de rolul esențial pe care această instituție l-a avut în dezvoltarea și consolidarea democrației românești.

Înființarea Senatului, în anul 1864, a marcat un moment de cotitură în istoria modernă a României, fiind parte integrantă a reformelor promovate de domnitorul Alexandru Ioan Cuza. De-a lungul celor 160 de ani, Senatul României a traversat perioade de transformări și provocări, reflectând evoluțiile politice și sociale ale țării noastre. În momentele de cumpănă, Senatul a fost un pilon de stabilitate și un forum de dezbateri, unde s-au conturat direcțiile majore de dezvoltare a statului român.

Această tradiție trebuie să continue și astăzi, dumneavoastră, senatorii, având responsabilitatea de a lucra în slujba cetățenilor și de a contribui la progresul și bunăstarea României. Aveți un rol esențial în promovarea unor legi echitabile și durabile, în susținerea valorilor democratice și în protejarea drepturilor și libertăților fundamentale. Trăim într-o lume dinamică, unde inovația și cooperarea internațională sunt cheia succesului. În acest context, Senatul trebuie să rămână un promotor al reformelor și al deschiderii către noi oportunități prin diplomația parlamentară.

Suntem încă o democrație tânără. De aceea, consider că sistemul bicameral trebuie păstrat, iar rolul Senatului trebuie întărit, pentru că avem nevoie de cât mai multă dezbateri și analiză, astfel încât legile pe care le facem să fie cât mai bune.

În încheiere, doresc să mulțumesc tuturor celor care au contribuit la consolidarea și dezvoltarea Senatului României. Fiecare generație de senatori și-a adus aportul la construirea unei României moderne și prospere, iar dorința noastră, a tuturor, este ca următoarele generații să contribuie și ele la dezvoltarea unei României în care cu toții ne dorim să trăim.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumesc.

Invit la tribună pe domnul Alexandru Ghigiu, șeful Cancelariei Prim-Ministrului României.

Domnul Alexandru Mihai Ghigiu:

Domnule președinte al Senatului,

Domnule președinte al Camerei Deputaților,

Doamnelor și domnilor senatori,

Distinși invitați,

Sunt onorat să fiu astăzi alături de dumneavoastră și să prezint mesajul domnului Marcel Ciolacu, prim-ministrul României, cu ocazia sărbătoririi a 160 de ani de la înființarea Senatului, o instituție despre care putem spune că-și leagă destinul de destinul României Moderne:

„Pilon fundamental al democrației, statului de drept și al apărării drepturilor cetățenilor, Senatul s-a remarcat prin rolul său activ în evenimentele majore care au marcat istoria României. Creat în 1864, la doar cinci ani după Unirea Principatelor Române sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza, Senatul a fost esențial în crearea și dezvoltarea statului român modern. Prin adoptarea primei Constituții, prin proclamarea independenței României și prin ratificarea actelor Unirii de la 1918, această instituție a susținut mereu reformele majore în toate domeniile de activitate.

Senatul a fost martor la evenimentele tragice ale războiului și la schimbările politice impuse de ocupația sovietică. Desființarea sa în 1946 a marcat începutul perioadei comuniste, o perioadă neagră în istoria recentă a țării noastre.

Renașterea democrației în România, după decembrie 1989, este strâns legată de activitatea Senatului, acesta având un rol crucial în dezbaterile consistente și în reformele fundamentale pentru modernizarea societății și alinierea ei la standardele europene și internaționale. Alături de celelalte instituții ale statului și de întreaga societate, Camera Superioară a Parlamentului a avut un rol cheie în procesul de aderare a României la NATO și la Uniunea Europeană.

Senatul continuă astăzi să fie o expresie a identității naționale și a devenirii națiunii noastre, o platformă a dezbaterilor și a deciziilor esențiale pentru statul român. Este important ca această instituție să mențină nivelul de responsabilitate care a consacrat-o încă din primii ani ai constituirii sale. Senatul României își pune amprenta asupra viitorului națiunii și, alături de Camera Deputaților, este un partener cheie al Guvernului în efortul de modernizare a țării. Asigurarea stabilității sociale și economice, îmbunătățirea vieții românilor și a condițiilor din comunități, protejarea drepturilor și libertăților cetățenilor, atragerea investițiilor și aderarea României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică sunt direcții clare pentru care lucrăm împreună.

Stimați membri ai Senatului,

Distinși invitați,

Recentele alegeri pentru Parlamentul European și pentru comunitățile locale au dovedit încă o dată, prin prezența mare la vot a românilor, îndeosebi a tinerilor, vitalitatea democrației noastre. Participarea activă a cetățenilor la procesul electoral este esențială pentru funcționarea sănătoasă a democrației și este o sursă puternică de legitimitate. Așteptările cetățenilor sunt firești: tinerii vor condiții mai bune de viață, o infrastructură modernă de transport și un mediu mai curat, părinții își doresc grădinițe și școli moderne pentru copiii lor, dar și spitale sigure, iar seniorii – pensii pe măsura muncii lor de o viață. Avem, așadar, o listă de priorități, care se regăsesc pe masa Guvernului și pentru care doar împreună putem găsi cele mai bune soluții.

Închei mulțumindu-vă tuturor. Să privim cu mândrie trecutul acestui for, unde au luat cuvântul mari personalități, precum Titu Maiorescu, Petre Carp, Brătienii sau Mihail Kogălniceanu. Asemenea iluștrilor înaintași, să ne unim eforturile cu încredere și responsabilitate pentru România de mâine, o Românie prosperă, o Românie mai justă, în care fiecare cetățean poate să-și îndeplinească aspirațiile.

La mulți ani Senatului României!”

Semnează Marcel Ciolacu, prim-ministrul României. (*Aplauze.*)

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumesc.

Îl invit la tribună pe domnul Petre Roman, președinte al Senatului în perioada 1996 – 2000.

Domnul Petre Roman:

Mulțumesc, domnule președinte.

Stimate colege,

Stimați colegi,

Vă salut cu bucurie în acest moment aniversar, vă promit că în cele ce urmează vă prezint doar câteva crâmpie – cred, foarte interesante – din istoria Senatului României.

Primul se referă la momentul proclamării independenței României în 1877. Ea are loc în ședința Senatului din 9 mai atunci, 21 mai cum ar fi astăzi. A fost votată în unanimitate, 32 de bile albe, cu următoarea moțiune: „Senatul, luând act de pozițiunea făcută României de Imperiul Otoman, consideră statul român independent și invită pe guvern a lucra ca independența lui să fie recunoscută și garantată de Marile Puteri europene, a căror dreptate și sprijin au contribuit în tot timpul la dezvoltarea României.”

Interesant însă este comentariul lui Constantin Bacalbașa, marele ziarist de la sfârșitul secolului XIX – începutul secolului XX, pe această temă. El spune: „Încheierea războiului ruso-turc – în vastul proces de eliberare a popoarelor din această parte a Europei, exista posibilitatea reală ca României să i se acorde independența prin bunăvoința uneia sau mai multor puteri europene. În discuțiile purtate cu reprezentanții diplomației rusești în primăvara anului 1877 ni se făgăduia acest lucru și prințul Carol, precum și oamenii politici români, în primul rând prim-ministrul Brătianu, temători, pe bună dreptate, de făgăduielile nu întotdeauna foarte sincere ale Rusiei, au înțeles că independența țării nu trebuia să depindă de bunăvoința nimănui, ci se impunea să fie obținută prin voința și lupta întregului popor, a armatei sale.” Și citează scrisoarea lui... de la sfârșitul...

Ca urmare, la sfârșitul lui mai, principele Carol scria: „Proclamarea independenței n-a făcut poate impresie plăcută cabinetelor europene, deoarece noi ne-am luat azi singuri ceea ce probabil voiau alții să ne dea mai târziu. Iată, tocmai asta am vrut noi să prevenim.”

Iar I.C. Brătianu, în ședința Senatului, spune: „O independență obținută prin favoarea unui stat străin ar fi creat o Românie dependentă în continuare de voința și bunăvoința aceluia stat.”

Al doilea episod e în o mie nouă sute... în aceeași ședință a Senatului să știți că s-a instituit decorația „Steaua României”. Datorită Senatului. Camera Deputaților a fost fermă: „Această decorație se acordă numai militarilor.” Datorită Senatului, această decorație este acordată și civililor.

Un alt episod foarte interesant este în 1880. E vorba de răscumpărarea Căilor Ferate Române. La vremea aceea erau deja 1 000 de kilometri. Și tot Constantin Bacalbașa spune: „Opinia publică spunea că răscumpărarea era necesară, dar că afacerea nu este curată.”

Răscumpărarea aceasta s-a lăsat cu acuze, acuzații, vorbe grele. Cert este că până la urmă ea a fost răscumpărată de la Societatea Acționarilor, care erau în special societăți germane, pentru că Bismarck condiționa recunoașterea independenței României de acest lucru, de răscumpărarea acestor acțiuni, adică răscumpărarea Căilor Ferate Române, cerută de... naționalizare de fapt, cerută de opinia publică românească. Așa cum vă spuneam, multe, multe probleme. Dar până la urmă Senatul îi cere lui Spiru Haret să facă o evaluare. Spiru Haret face evaluarea și, în final, anunță în concluzia sa: „Tranzacția nu a fost dezavantajoasă, ea aducând statului român o economie de 32 de milioane de lei, la un total de 209 milioane.” Când știm cum se petrec lucrurile astăzi, e interesant.

În fine, al treilea episod se referă la libertatea presei. Acest lucru s-a întâmplat în 1884, la revizuirea Constituției – atunci a avut loc revizuirea Constituției –, și Senatul, tot Senatul, a votat cu unanimitate un amendament propus de Grigore Sturdza privind libertatea presei: „Delictele de presă se judecă de jurați, afară de acelea care s-ar comite în contra persoanei Regelui și a membrilor Familiei Regale, precum și a Suveranilor Statelor Străine”.

Și în ședința Senatului s-a spus: „Am făcut ziarelor media astăzi o situațiune mai bună decât le este făcută în statele cele mai liberale, cum este Franța, Belgia și Anglia, unde multe delikte de presă se judecă de justiția ordinară și se pedepsesc foarte sever”.

În fine, să-mi iertați, dar ca om din revoluție trebuie să spun că tot în Senatul României a fost tranșată, de o manieră pentru mine, emoționantă și entuziasmantă; eram, să zicem, președintele comisiei care trebuia să aducă textul final la revizuire, la propunerea unui senator, Senatul României a introdus, și până la urmă s-a votat și, evident referendumul care a urmat – art.1 alin.(3) din Constituție, care se termină... începe: „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme...” și s-a adăugat: „în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumim.

Invit la tribună pe domnul Robert-Marius Cazanciuc, președinte interimar în anul 2020.

Domnul Robert-Marius Cazanciuc:

Domnule președinte al Senatului,

Doamnelor și domnilor președinți,

Stimați colegi,

Îmi face o deosebită plăcere în această calitate de senator și președinte interimar al Senatului să vă adresez câteva gânduri.

Suntem astăzi aici pentru a marca cât se poate de serios, de grav, de solemn, cu alte cuvinte, un moment care trebuie să rămână măreț în istoria poporului român, transformarea Parlamentului unicameral în Parlament bicameral, prin înființarea de către Alexandru Ioan Cuza a Camerei ponderatoare, Senatul de astăzi.

Dar cine a fost Cuza? Această întrebare am adresat-o unui număr de zece elevi din clasele a VII-a și a VIII-a în urmă cu trei luni de zile când am vizitat o școală. Nimeni nu a știut să-mi răspundă.

Și totuși, cine a fost Cuza? Școala cu pricina se află la 30 de kilometri depărtare de un oraș numit București care a devenit capitală în vremea lui Cuza, în țara pe care Cuza a unit-o pentru ca noi astăzi să o numim România.

Cuza a fost domnitorul prin voia căruia a fost adoptată o lege care a fost în vigoare timp de 150 de ani, Codul civil. România este țara pe care noi am moștenit-o de la Cuza și în care Legea educației naționale a suferit o sută de modificări în zece ani.

Cuza a fost domnitorul care a ales să își petreacă ultimii ani ai vieții în exil pentru ca țara lui să rămână unită. România este țara în care cinci milioane de români nu au avut de ales și au luat calea străinătății, cu speranța că se vor întoarce în țara în care Cuza făcea dreptate, înființa școli și universități, statul cumpăra pământ și îl dădea țăranilor, iar Carol Davila organiza medicina românească.

Cine a fost Cuza și cine este România astăzi sunt întrebări la care copiii pot să răspundă stângaci, dar noi, cei din sala de plen a Senatului, trebuie să avem răspunsurile care să arate că știm cine suntem, ce ne definește ca popor, dar mai ales că știm cum trebuie să arate viitorul României.

Pentru ca cei care ne-au ales, să nu aibă sentimentul că suntem doar niște clarvăzători, trebuie ca prin ceea ce facem să demonstrăm că avem știința și dorința de a da contur speranțelor oamenilor, de a le transforma visurile într-o realitate care să le ofere o viață în bunăstare. Neadekvarea resursei umane la funcția publică și formele fără fond sunt două realități pe care statul român nu a reușit să le

gestioneze după anul 1989, pentru a le permite propriului popor să își pună în valoare energiile creatoare, să trăiască în bunăstare.

Nu am reușit întotdeauna să-i găsim pe acei oameni care nu doar se ascund în funcția publică, ci vibrează pentru că au ocazia să facă ceva pentru semenii lor. Se spune că toată lumea se pricepe la fotbal și la politică. Aș vrea să urăm succes echipei naționale care chiar astăzi susține un meci cu multă încărcătură simbolică la Campionatul European, unde sunt convins că ne vor face mândri că suntem români. Și senatorii îi pot face pe români mândri și poate că este momentul să ne plecăm frunțile cu recunoștință și respect în fața senatorilor care au scris istorie: Nicolae Crețulescu, Nicolae Rosetti-Bălănescu, Ștefan Goleșcu, Dimitrie Ghica, Gheorghe Grigore Cantacuzino, Titu Maiorescu, Petre Carp, Mihail Kogălniceanu, Constantin Argetoianu, Nicolae Titulescu, Nicolae Iorga.

Putem scrie și noi istorie astăzi? Dacă ne uităm la cele 15 000 de acte normative în vigoare, din care mare parte sunt legi, putem spune că și clasa politică postdecembristă a scris ceva mai ales în procesul de reconstrucție a democrației în România. Auzim de multe ori că legile nepotrivite sunt de vină pentru că ceva nu merge bine în societate. Legile sunt adoptate pentru a ajuta bunul mers al vieții, nu pentru a-l împiedica. De aceea, pentru că avem datoria să verificăm cât mai curând dacă mare parte din acest fond uriaș legislativ nu este căzut în desuetudine.

Am contactat de curând mai mulți tineri creativi și sper să vă pot propune un proiect de asumare normativă cu ajutorul inteligenței artificiale.

Stimate colege și stimați colegi,

Ne aflăm la final de mandat în cea de-a noua legislatură. Încheiem o etapă și ne pregătim pentru altele în care proiectele noastre trebuie să fie nu numai proiecte politice de partid, ci și proiecte de țară. Momentele legislative curente din fiecare sesiune parlamentară se întrepătrund cu un moment constituțional când legiuitorii sunt pregătiți să scruteze normativ cum va arăta România în următorii ani.

În anul 2003 Constituția a trecut printr-o revizuire cu scop declarat: aderarea țării la alianțele euroatlantice. De atunci au mai fost clipe constituționale, dar care nu au pornit de la o nevoie reală a societății, ci au reprezentat doar instrumente în bătăliile politice interne și, evident de aceea au și eșuat.

Ar putea fi o revizuire constituțională sau chiar o nouă Constituție eliberată de constrângerile conceptuale ale anului 1991 când a fost adoptată actuala Constituție? Să fie acel proiect de țară care să unească românii după 20 de ani? Acel proiect care să aibă în centrul lui cetățeanul român și drepturile lui fundamentale, iar statul să fie doar scutul care să le protejeze în mod real?

Cred că avem misiunea să regândim cadrul constituțional în vigoare, să facem o proiecție a revizuirii sale pe câteva direcții principale axate pe dezvoltarea viitoare a societății românești, ca o comunitate națională pe deplin europeană și cu o identitate foarte clară.

Un asemenea demers în care poporul este chemat să-și spună cuvântul prin referendum va avea succes doar dacă va avea încredere în clasa politică care o reprezintă. Corpul electoral așteaptă ca cei care vor candida ca senatori să formeze o elită politică și intelectuală. Ne putem gândi, spre exemplu, ca un număr de senatori să dobândească de drept acest mandat, cum însăși domnitorul Cuza a conceput Senatul datorită unei experiențe mai îndelungate în anumite funcții publice de răspundere națională.

Doamnelor și domnilor senatori,

Onorată audiență,

Jubileul de 160 de ani de la înființarea Senatului ne oferă tuturor o lecție de înțelepciune politică, dar și o misiune care, investiți de națiune cu mandatul de senator, să nu uităm că democrația parlamentară, cu sușurile și căderile sale, rămâne singura modalitate prin care decizia majorității își pierde trăsătura de decizie politică și capătă voința legislativă națională.

La mulți ani, Senatului! La mulți ani, România!

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumesc.

Invit la tribună pe doamna Anca Dragu, președinte al Senatului în perioada 2020 – 2021.

Doamna Anca Dana Dragu:

Bună ziua, stimați colegi!

Stimate domnule președinte al Senatului,

Stimați invitați,

Sunt foarte emoționată să vorbesc din nou de la tribuna Senatului României.

A fost o deosebită onoare pentru mine să fiu președinta Senatului și îmi amintesc că în decembrie 2020 începeam acest mandat de senator alături de dumneavoastră și îmi amintesc primele cuvinte pe care vi le-am adresat atunci în calitate de nou-aleasă președintă a Senatului și vorbeam despre respect, despre respectul pe care trebuie să îl arătăm unii altora, despre respectul cu care trebuie să îi tratăm pe cetățenii care ne-au acordat votul, despre respectul pe care trebuie să-l arătăm principiilor fundamentale care trebuie de altfel să ne ghideze în fiecare zi.

Au trecut câțiva ani și pot spune că, aici, în sala de plen a Senatului României, am învățat foarte multe alături de dumneavoastră, de la dumneavoastră, și că am dezbătut subiecte serioase, am adoptat legi importante pentru România și pentru români.

Am un regret, că am promis de aici de la tribuna Senatului că voi face ca masa caldă pentru elevi să fie extinsă la 70% dintre elevii României, dar sper ca următorul mandat, următorii senatori, într-adevăr să ducă la îndeplinire acest deziderat.

Unul dintre momentele emoționante din Senatul României în această perioadă a fost discursul pe care l-a ținut domnul Octavian Fulop. Vă amintiți? Era sala plină; unul dintre puținii supraviețuitori ai lagărului Auschwitz-Birkenau.

Domnul Fulop ne spunea atunci despre valoarea libertății și că trebuie să apreciem libertatea, să luptăm pentru ea. Aș spune că trebuie să luptăm pentru toate valorile democratice, pentru instituții puternice, instituții democratice și că trebuie să fim foarte responsabili atunci când gândim politici pentru dezvoltarea sustenabilă a țării.

Dați-mi voie să nu părăsesc această tribună până nu vorbesc despre un subiect foarte drag mie, și știu că mai avem un vorbitor care va atinge acest subiect, acela al reprezentării în politică.

Vă spuneam, de multe ori, stimați colegi parlamentari, nu vă fie frică să împărțiți puterea cu femeile. În Parlamentul României ar trebui să avem o mult mai bună reprezentare a femeilor, pentru că în felul acesta societatea este echilibrat reprezentată și subiecte care țin foarte mult de zona socială ajung pe masa deciziilor.

Vă mulțumesc, domnule președinte, pentru că ați organizat această ședință solemnă.

Vă mulțumesc dumneavoastră, stimați foști colegi, pentru anii petrecuți împreună.

Vă doresc succes în continuare pentru România!

La mulți ani Senatului României! (*Aplauze.*)

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumesc.

Invit la tribună pe doamna Alina Gorghiu, președinte interimar în perioada 2022 – 2023.

Doamna Alina-Ștefania Gorghiu:

Vă mulțumesc, domnule președinte al Senatului,

Stimată doamnă președintă,

Stimați domni președinți ai Senatului,

Stimate doamne și domni senatori,

Mărturisesc că mă gândesc cu drag la perioada în care am condus interimar Senatul României, instituție care astăzi împlinește 160 de ani și vreau să profit de acest moment să vă mulțumesc tuturor pentru că realmente sunteți o echipă extraordinară.

De la înființare și până acum Senatul a funcționat în general ca un adevărat factor de echilibru între puterile statului, ca un autentic for de dezbateri, ca un creuzet de idei pentru reforme legislative. Adevărul este însă că pe fondul unor voci extremiste și toxice care și-au făcut loc de-a lungul timpului în Parlament, imaginea Parlamentului, imaginea instituțiilor românești uneori a fost afectată și vă

mărturisesc că îmi doresc ca această stridență de discurs folosită pentru capital electoral să nu-și mai găsească locul în viitorul Parlament.

N-a fost ușor să ajungem aici să sărbătorim 160 de ani. Știu însă un lucru pe care noi liberalii l-am susținut constant, și anume: că bicameralismul parlamentar, contestat uneori de unii, este însăși esența democrației, este cel care consolidează statul de drept, este dovada că avem un mecanism care permite o analiză consolidată, o exprimare deplină și un vot reprezentativ în privința actelor legislative.

Să știți că Senatul nu înseamnă doar transparență, nu înseamnă doar legi, nu înseamnă doar apropiere de cetățeni. Senatul înseamnă și susținerea unor proiecte mari pentru țară. Și subliniez de această dată, cu toată fermitatea, rolul diplomației parlamentare, rol esențial în îndeplinirea obiectivelor de politică externă și protejarea și promovarea României și intereselor cetățenilor români. Un exemplu puternic în acest sens îl reprezintă închiderea Mecanismului de cooperare și verificare, un proiect strategic de țară pentru România și care n-ar fi fost posibil să fie închis fără contribuția dumneavoastră, a colegilor din Parlament care s-au ocupat mereu să avem o legislație bună la standarde europene.

OECD e un alt proiect strategic la care Senatul a pus umărul constant și sunt convinsă, domnule președinte, stimați colegi senatori, că vom reuși împreună.

După alegerile din acest an, așa cum spuneau și colegii mei care au vorbit înainte, avem de deschis însă teme mari pentru că avem restanțe și va trebui să vorbim despre cum îmbunătățim legislația României, astfel încât să scadă declinul demografic din România, să avem șanse egale și acces egal al femeilor și bărbaților la mandate electorale și funcții electivă. Poate chiar să îndrăznim să abordăm tema reducerii vârstei de vot la 16 ani, pentru a putea avea tineri implicați în societate și în deciziile țării.

Vrem sau nu vot la 16 ani pentru alegerile europene de peste cinci ani sau nu, asta va fi o temă pe care va trebui să o discutăm atent și serios în Parlamentul următor.

Va trebui, de asemenea, să discutăm cum reușim să menținem legătura prin cultură și alte dimensiuni cu diaspora românească. Va fi nevoie de consens pe aceste teme, pentru că sunt teme care ne dor și teme pe care va trebui să le discutăm extrem de serios și de aplicat.

Mă bucur enorm însă că am reușit să construim până acum consensul pe câteva teme importante și una dintre ele, ca femeie vă spun, este cea legată de combaterea violenței, care a fost o prioritate pentru Senatul României în ultimii ani și pentru Parlament. Avem o lege a brățărilor electronice pentru agresori, adoptată în 2021, care anul acesta, la final, va ajunge la maturitate, prin extinderea acestui sistem de monitorizare, la nivelul întregii țări.

De asemenea, el va fi utilizat, și iarăși sunt bucuroasă că acest lucru s-a finanțat de Guvernul României, va fi utilizat sistemul și pentru monitorizarea inculpaților în procesul penal, adică pe românește, pentru combaterea fenomenului fugarilor. Sunt teme iarăși discutate de dumneavoastră luni întregi.

Vorbim de Registrul traficantilor de droguri, Legea 2 Mai, și orice altă lege care tratează serios trecerea către soluții reale pentru provocări apărute în această perioadă, cum este traficul de droguri care reprezintă amenințarea numărului unu pentru integritatea tinerilor noștri.

Doamnelor senatoare,

Domnilor senatori,

Vă mulțumesc sincer pentru colaborarea din ultimii opt ani, pentru munca depusă împreună și îmi doresc ca fiecare senator să cunoască și să înțeleagă misiunea cu care pășește în această instituție.

Trebuie să întărim rolul statului nostru în interiorul Uniunii Europene, rolul nostru în NATO, trebuie să apărăm democrația, să dezbaterem și să aprobăm legi bune, adaptate vremurilor actuale după care societatea să se ghideze, că are obligația să dea o față nouă politicianului, instituțiilor esențiale ale statului român, că avem obligația la luciditate și pragmatism și mai ales trebuie ca fiecare membru al Parlamentului să nu piardă niciun moment din vedere, o prevedere esențială statuată în Constituție.

În exercitarea mandatului suntem în serviciul poporului.

La mulți ani, dragi senatori!

La mulți ani Senatului României! (*Aplauze.*)

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumesc.

În continuare îl invit la tribună pe domnul senator Lucian Romașcanu, reprezentantul Grupului parlamentar PSD.

Domnul Lucian Romașcanu:

Bună ziua, domnule președinte al Senatului!

Domnule președinte interimar al Camerei Deputaților,

Stimați colegi,

Sunt onorat să iau cuvântul astăzi într-o zi extrem de importantă. Astăzi este Ziua Senatului României. Și Senatul României, în gentilețea sa, ne-a chemat la ziua lui, care începe cu această ședință festivă și continuă cu un eveniment frumos la filarmonică, cu o recepție. Din păcate, la Ziua Senatului n-au venit din 136 de musafiri invitați decât 70.

Eu o să cobor un pic de pe zona festivă și o să spun niște lucruri care chiar mă macină și mă preocupă. 70 din 136 arată o lipsă fundamentală de înțelegere a rolului pe care îl ai atunci când ești ales să fii parlamentar.

Cea mai mare onoare pe care am trăit-o eu, și am avut câteva momente de mândrie în viața mea profesională, a fost atunci când am fost ales senator.

Este mai mult decât serviciu, cu mult mai mult decât serviciu, este chiar mai mult decât vocație, este, dacă mergem la Biblie, un talant. Dumnezeu ne-a dat un talant. Noi... Dacă vreunul din noi crede că este atât de bun, competent, minunat, ca să fie parte prin eforturi proprii ai Senatului României, se înșală. Este o încercare a destinului pe care Dumnezeu ne-a dat-o fiecăruia, iar la sfârșit, cu acest talant primit, trebuie să ne prezentăm înapoi să spunem ce am făcut cu el.

Dacă nu înțelegem onoarea fantastică pe care o avem de a fi acești aleși, unul, fiecare dintre noi este unul din 136, din 20 de milioane.

Am această neplăcere să văd că oamenii tind să nu înțeleagă acest lucru și mesajul meu de astăzi este să respectăm noi primii Senatul și Parlamentul pentru a fi respectați la rândul nostru și pentru a nu mai avea un grad de încredere aproape, cum să spun eu, de o singură cifră ca procent.

Este, pentru cine înțelege, extrem de mare responsabilitatea, mai ales când, cum a spus Robert Cazanciuc, avem asemenea înaintași în Senatul României. Avem șansa să-i fi citit în istorie și sunt curios dacă peste niște ani, zeci de ani, vreunul din noi va face parte din vreo carte de istorie. Asta, sigur că da, dacă vom mai avea istoria ca materie la școală, că deja tinde să devină materie opțională, ceea ce este profund greșit.

Îmi doresc astăzi, de ziua Senatului României – pe care au organizat-o atât de bine președintele Ciucă, secretarul general și toți colegii noștri implicați –, să transmit tuturor celor care, dacă nu sunt aici, poate măcar urmăresc ședința aceasta de undeva de la distanță să înțeleagă, și să înțelegem, că ceea ce suntem chemați să facem este pentru popor și este mai presus de noi, fără să spun vorbe mari.

În rest, cum spunea un poet: „Tot ce facem e destin,/Ce e drept e pur și simplu.”

Mulțumesc mult.

La mulți ani, Senatului României! (*Aplauze.*)

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumesc.

Îl invit la tribună pe domnul senator Cătălin-Daniel Fenechiu, reprezentantul Grupului parlamentar PNL.

Domnul Cătălin-Daniel Fenechiu:

Mulțumesc mult.

Domnule președinte,

Domnilor președinți,

Domnilor președinți interimari,

Domnilor secretari generali, secretari adjuncți,

Dragi colegi,

Mă bucur ca astăzi, la 160 de ani de la înființarea Senatului României, lucrările să fie prezidate de un liberal, așa cum, în 1866, primul Senat liber ales al României l-a desemnat ca președinte pe Constantin Bosianu care... iată, un liberal a fost primul președinte al Senatului României.

Sărbătorim astăzi, așa cum am spus, 160 de ani de când, în baza Statutului dezvoltător al Convenției de la Paris din 1858, lua ființă Corpul Ponderator, practic primul Senat al României, lua ființă sistemul parlamentar românesc, bicameral, care, iată, după 160 de ani, cu o întrerupere de câțiva ani adusă de negura comunistă, supraviețuiește și merge mai departe.

Constituția din 1866 a reglementat modul în care erau aleși membrii Senatului: o parte erau numiți, moștenitorul și, respectiv, șefii bisericii, alții erau aleși. Am avut foarte multă premoniție, pentru că sistemul de alegere al Senatului în 1866 seamănă perfect cu sistemul de astăzi al americanilor, în care fiecare județ din România avea câte doi reprezentanți, la fel cum are fiecare stat din Statele Unite. În plus, noi mai aveam și reprezentanții celor două universități importante la acea vreme – nu că astăzi n-ar fi importante, dar atunci erau doar două –, respectiv București și Iași. Aș putea spune Iași și București, ca să respect istoria.

Mergând mai departe, în 1877, cu siguranță toți ne amintim, că am citit sau am auzit despre acest lucru, Senatul a participat la ședința comună la care a fost aprobată Declarația de independență, în lectura lui Mihail Kogălniceanu.

A venit Constituția din 1918... din 1923, când, după război și după reîntregirea din 1918, practic a fost legiferat votul universal. Și putem spune că, în sistemul parlamentar bicameral, România era un model de democrație în Europa și în lume. Din păcate, au venit Al Doilea Război Mondial, sistemul comunist, și tradiția democratică a României a fost întreruptă, întreruptă doar, pentru că n-a putut să fie curmată, pentru că în 1990 România a revenit la sistemul parlamentar bicameral, iar Senatul împreună cu Camera Deputaților au fost, practic, actori importanți, împreună cu celelalte instituții democratice ale statului, la tot ce a însemnat parcursul României postdecembrist. Noua Constituție a României, modificarea Constituției României, parcursul nostru spre NATO, spre Uniunea Europeană sunt lucruri la care Senatul și-a adus aportul, un aport important.

Poate că... noi am vorbit foarte mult despre toți senatorii perioadei interbelice, poate că ar fi cazul să ne gândim și să vorbim și de senatorii care după 1990 au fost extrem de importanți în activitatea Senatului și au jucat un rol important în ceea ce privește evoluția României. Și-i invit pe vorbitorii care urmează să încerce să puncteze acest lucru, pentru că eu dacă aș face-o, n-ar fi foarte bine, pentru că am început Bosianu și aș continua pe aceeași linie.

La ceas aniversar, n-aș vrea să mă abat de la criticile pe care le-au adus colegii Cazanciuc și Romașcanu și să le spun că, da, fără discuție, sunt foarte multe lucruri de făcut, că e bine să renunțăm la

foarte mult din... (*Neinteligibil.*) și să mai facem lucruri adevărate. Poate că din perspectiva reformei constituționale – despre care vorbim că am putea să o facem în mandatul viitor –, poate ar trebui să discutăm despre o partajare mai clară a atribuțiilor Senatului de cele ale Camerei Deputaților, poate că ar trebui să discutăm, da, și despre egalitatea de gen de care ne vorbesc doamna Gorghiu și doamna Anca Dragu – cu care, fără îndoială, suntem de acord, pentru că tot ce contează este competența și nu genul, în orice discuție –, însă cel mai important lucru este ca, acolo unde suntem, să ne facem treaba, astfel încât... că vom intra sau nu în cărțile de istorie, cum spunea domnul Romașcanu, e o chestiune care e greu de anticipat în momentul de față, dar important este ca în momentul în care ne încetăm activitatea să putem spune, cu o oarecare satisfacție, că am încercat, atât cât am putut, să facem ceva pentru mandatul pe care l-am primit și pentru jurământul pe care l-am depus.

N-aș vrea să închei înainte să precizez și să le mulțumesc și angajaților Senatului, pentru că această structură funcționează și datorită oamenilor care ne ajută să ne desfășurăm activitatea, oamenilor care au lucrat în decursul timpului pentru Senatul României, da – și mă refer în special la cei care astăzi trăiesc, pentru că pe ceilalți probabil că doar cărțile de istorie pot să-i... să-i pomenească –, vreau să le aduc o mulțumire pentru rolul lor în activitatea noastră și să vă urez, dragi colegi, tuturor „La mulți ani!”, pentru că Senatul funcționează și datorită nouă, și să urez Senatului „La mulți ani!” (*Aplauze.*)

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumesc.

Invit la tribună pe doamna senator Silvia-Monica Dinică, reprezentantul Grupului parlamentar USR.

Doamna Silvia-Monica Dinică:

Domnule președinte al Senatului,

Domnule președinte al Camerei Deputaților,

Stimați colegi senatori,

Distinși invitați,

Doamnelor și domnilor,

Sunt onorată să particip la această ședință solemnă dedicată aniversării Senatului.

Acum 160 de ani, la inițiativa domnitorului Alexandru Ioan Cuza, a fost înființat sistemul parlamentar bicameral, treaptă care ne-a pus în rând cu țările occidentale ale vremii.

De atunci, Parlamentul a trecut printr-o serie de schimbări, un moment critic fiind perioada comunistă, când Parlamentul a primit un rol pur decorativ, înăbușind în mod abuziv vocea unui întreg popor. Abia în 1989 un strigăt colectiv a reușit să spargă zidurile groase care au îngreunat libertatea. Cu pași timizi, Senatul a devenit un for al dezbaterilor, al ideilor, al soluțiilor și așa și trebuie să rămână.

Cu prilejul acestei zile de sărbătoare, nu avem voie și nici nu vrem să reducem aceste intervenții la o înșiruire de clișee. Avem datoria să facem o analiză profundă asupra rolului acestei instituții.

Cifrele ne arată că, la ora actuală, încrederea românilor în Parlament atinge puțin peste 17% – un procent rușinos, care ne obligă să luăm măsuri astăzi, pentru că ziua de azi dictează felul în care va arăta ziua de mâine. De aceea, trebuie să protejăm democrația zi de zi, să construim punți stabile între orașe și sate, între tradiție și progres, între România și Uniunea Europeană, dar mai ales între politicieni și cetățeni. Vedem că zilele acestea democrația a fost băgată în saci, legată la gură și uitată în procesul-verbal. Datoria noastră este să veghem asupra democrației și să o garantăm cu fiecare lege pe care o propunem și adoptăm.

În mai bine de un secol și jumătate, Senatul a fost martor și participant la transformările profunde ale societății românești. De la tumultuoasele zile ale Marii Unirii, trecând prin varii forme de dictatură, până la revenirea la democrație, această instituție a avut roluri variate, uneori glorioase, altele mai puțin onorante. A fost martor la acte de curaj și integritate, dar și la momente de compromis și trădări.

Din păcate, în prezent, nu putem ignora realitatea dureroasă că Senatul și-a pierdut din strălucirea și respectul de odinioară. Tocmai de aceea, este crucial să reclădim încrederea cetățenilor în Parlament, să ne apropiem de oameni și să fim un model din punct de vedere al exercițiului democratic.

O democrație puternică înseamnă un parlament puternic. Au spus-o toți cei care au vorbit astăzi de la tribună, iar acest lucru este posibil doar prin comunicare și înțelegere în ceea ce privește acele teme care nu au culoare politică: educație, șanse egale, drepturile femeilor, protecția mediului și evoluțiile tehnologice, dar și printr-o competiție sănătoasă și corectă în găsirea celor mai bune soluții pentru români. Și vedem că avem nevoie de soluții nu numai pe plan național, dar și într-un context internațional măcinat de războaie, fertil pentru discursurile extremiste. Dar, niciodată problemele rezolvate cu pumnul nu au fost soluții reale. Violența verbală sau de orice fel nu este răspunsul.

Să nu uităm că avem în față un mandat dat prin vot de poporul român, de fiecare cetățean al lui. Trebuie să ne ridicăm la înălțimea așteptărilor și să ne dedicăm întreaga forță și energie servirii interesului public, vot cu vot, căci fiecare vot contează. Nu plenul este suveran, ci poporul este suveran. Votul lui trebuie apărat. Nu putem permite ca istoria Senatului să fie pătată de acțiuni ce pun la îndoială legitimitatea mandatelor.

Stimați cetățeni,

Închei acest discurs cu un apel la conștiința tuturor celor care iubesc această țară: viitorul nostru depinde de noi! Trebuie să cerem cu tărie, responsabilitate și transparență tuturor decidenților politici. Trebuie să fim activi și vigilenți, să nu lăsăm corupția și abuzul de putere să devină norme acceptate.

Ce va alege Senatul? Va întoarce și celălalt obraz sau va decide să își aplece, în sfârșit, atenția asupra oamenilor și să le recâștige încrederea? (*Aplauze.*)

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumesc.

Îl invit la tribună pe domnul senator Călin-Gheorghe Matieș, reprezentantul Grupului parlamentar AUR.

Domnul Călin-Gheorghe Matieș:

Mulțumesc mult.

Domnule președinte al Senatului, Nicolae Ciucă,

Stimați colegi senatori,

Doamnelor și domnilor președinți,

Onorați invitați,

Reprezentanți ai instituțiilor statului și diverse personalități publice,

Reprezentanți ai mass-media,

Astăzi, ne aflăm într-un moment de profundă semnificație istorică, în care celebrăm 160 de ani de la înființarea Senatului. În acest cadru solemn și măreț, este de datoria noastră să reflectăm asupra importanței acestei instituții fundamentale, care a contribuit decisiv la formarea și consolidarea statului modern român, fiind garanția echilibrului și a reflecției mature peste veacuri.

Senatul României, născut sub viziunea luminoasă a domnitorului Alexandru Ioan Cuza, a fost și va rămâne un pilon al democrației noastre.

În 1864, cu înțelepciune și curaj, Cuza a propus, poporul a aprobat documentul ce a consacrat înființarea acestei Camere parlamentare. Deci, până acum, Senatul nostru a fost martorul și actorul principal al unor momente cruciale din istoria națiunii.

În această instituție s-au forjat legi care au promovat modernizarea și unitatea, și suveranitatea României. De la proclamarea independenței – 1877, consfințirea Mari Unirii în 1918, până la reformele interbelice și renașterea democrației după Revoluția din 1989, Senatul a fost întotdeauna un garant al valorilor și idealurilor noastre naționale.

Doamnelor și domnilor,

Astăzi, ne aducem aminte de înaintașii noștri cu profund respect. Au fost acei bărbați și acele femei de stat care, cu devotament și sacrificiu, au apărat interesele naționale, au consolidat statul de drept și au menținut România pe drumul democrației și al suveranității. Ei au înțeles că puterea unei națiuni stă în unitatea și voința poporului său, reflectată într-o reprezentare parlamentară solidă, diversă și democratică.

În Constituția din 1923, Senatul a fost consacrat ca organ reprezentativ, ales prin vot universal, marcând o nouă etapă în evoluția parlamentarismului românesc. Această Constituție a desăvârșit unitatea statală a României și a facilitat afirmarea unor noi forțe politice și sociale, consolidând astfel democrația noastră constituțională.

În fața noilor provocări ale secolului XXI, Senatul României continuă să fie bastionul suveranității și demnității naționale. Trăim într-o lume în continuă schimbare, unde valorile și identitățile noastre sunt supuse unor presiuni globale. Este de datoria noastră să protejăm și să promovăm interesele României, să ajutăm ca legile și politicile noastre care... reflectă voința poporului și respectă principiile constituționale. Ca senatori ai României, trebuie să ne angajăm să continuăm această tradiție onorantă și să luptăm pentru drepturile și libertățile democratice ale cetățenilor noștri. Trebuie să apărăm cu fermitate suveranitatea națională, supremația Constituției României și locul de frunte al României în Europa și în lume și să ne asigurăm că țara noastră rămâne un stat de drept, unde legea este respectată și demnitatea fiecărui român este protejată.

Onorați colegi,

Astăzi, nu sărbătorim doar o instituție, ci celebrăm spiritul de unitate, curaj și patriotism care a ghidat România de-a lungul celor 160 de ani. Să fim mândri de moștenirea noastră constituțională și să lucrăm împreună pentru a asigura un viitor luminos și prosper pentru țara noastră.

Trăiască România!

Trăiască Senatul României!

Mulțumesc.

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumesc.

Invit la tribună pe domnul senator Attila-Zoltan Cseke, reprezentantul Grupului parlamentar UDMR.

Domnul Cseke Attila-Zoltan:

Stimate domnule președinte al Senatului,

Doamnelor și domnilor președinți ai Senatului,

Doamnelor și domnilor senatori,

Sărbătorim azi 160 de ani de la constituirea Senatului ca for legislativ menit să dezbată și să decidă asupra principalelor provocări ale societății din România. Sărbătorim și democrația înfăptuită prin instituții alese, prin scrutine în care cetățenii au dreptul și posibilitatea de a determina cursul evoluției societății.

Senatul a fost, cu intermitențele istorice cunoscute, și este și astăzi casa democrației.

A fi senator înseamnă nu numai un mandat de reprezentare primit din partea alegătorilor, ci și o răspundere uriașă de a promova, susține și adopta politici publice responsabile pentru binele României.

Senatul este locul, totodată, unde noi, cei de la UDMR, reprezentăm încontinuu, din anul 1990, interesele comunității noastre. De la Revoluție și până astăzi, 51 de senatori UDMR, unii cu mai multe mandate, au fost membrii acestei instituții. De altfel, Uniunea Democrată Maghiară din România este printre puținele, dacă nu chiar singura, formațiuni politice membre ale Senatului neîntrerupt, de la Revoluție până în prezent, care au candidat și au câștigat mandate sub aceeași denumire și aceeași siglă.

Senatul este și instituția în care am regăsit idoli ai copilăriei și tinereții mele. Fără a-i putea enumera pe toți, îi amintesc aici pe Ilie Năstase, Anghel Iordănescu sau Cristian Țopescu.

Onorat Senat,

Fiecare mandat al Senatului de la Revoluție și până astăzi a avut specificul, frumusețile, dar și provocările lui. Permiteți-mi câteva dintre ele:

- în mandatul scurt dintre 1990 – 1992, UDMR a fost al doilea cel mai mare grup parlamentar din Senat;

- în 1993, UDMR a fost prima voce pro NATO și pro Uniunea Europeană din Parlamentul României;

- până la definirea constituțională a primei Camere și a Camerei decizionale, activitatea de legiferare a Senatului, în multe privințe, a fost corelată permanent cu Camera Deputaților;

- după modificarea Constituției din 2003, Senatul și-a câștigat, treptat, un loc bine definit în puterea legislativă a țării;

- împreună cu alte forțe politice democratice, prin voință politică transpartinică, am adoptat aici legi importante, unele dintre ele care au dat cadrul strategic unui domeniu cum este cel al educației, în care Senatul este Camera decizională.

Doamnelor și domnilor senatori,

Aniversăm astăzi 160 de ani de la constituirea Senatului României.

Este o sărbătoare a democrației și a valorilor care stau la baza României moderne. Ne dorim în continuare dezbateri civilizate, echilibrate și decizii înțelepte, să avem parte în continuare de democrație, de profesionalism și eficiență legislativă.

Noi, cei de la UDMR, am crezut și vom crede în continuare în calea parlamentară, în necesitatea dezbaterii și a dialogului, credem în politici publice bune pentru cetățeni, politici publice create cu profesionalism.

La mulți ani, democrației!

La mulți ani, Senatului!

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Nicolae-Ionel Ciucă:

Vă mulțumesc.

Doamnelor și domnilor,

Vă rog să-mi permiteți să mă adresez distinsei audiențe la finalul acestei sesiuni solemne.

Încheiem astăzi o ședință plină de emoție și semnificație, celebrând 160 de ani de la înființarea Senatului României.

Vreau să le mulțumesc în mod special foștilor președinți ai Senatului care ne onorează cu prezența lor, demonstrând astfel continuitatea și stabilitatea instituției noastre.

Aprecierea mea se îndreaptă și către toți senatorii actuali, pentru devotamentul și munca depusă, către Secretariatul general al Senatului, dar și către toți cei care, prin eforturile lor, fac posibilă funcționarea acestei instituții.

Ne amintim astăzi de trecutul nostru cu respect și privim cu încredere spre viitor.

Senatul va rămâne mereu un bastion al democrației și al valorilor fundamentale ale națiunii noastre. Pentru aceasta, Senatul trebuie să rămână chintesența înțelepciunii în slujba cetățenilor.

La mulți ani, Senatului României!

La mulți ani, România!

Mulțumindu-vă pentru participare, declar închisă sesiunea solemnă a Senatului consacrată aniversării a 160 de ani de la atestarea Senatului României.

Și sunt convins că ne alăturăm cu toții îndemnului și speranței ca echipa României astăzi să reușească un meci... câștigat, la debutul Campionatului European.

Vă mulțumesc.

Hai, România! (*Aplauze.*)

Ședința s-a încheiat la ora 16.25.